

Kråkspark.

Falk, Hugo,

81 A Br.

FALK H

Yitt Sw
(Mrr.)
o

Yitt. Sv.
(Mr.)
v

HUGO FALK.

KRÅKSPARK.

KARLSTAD
NYA WERML.-TIDN. AKTIEBOLAG 1899.

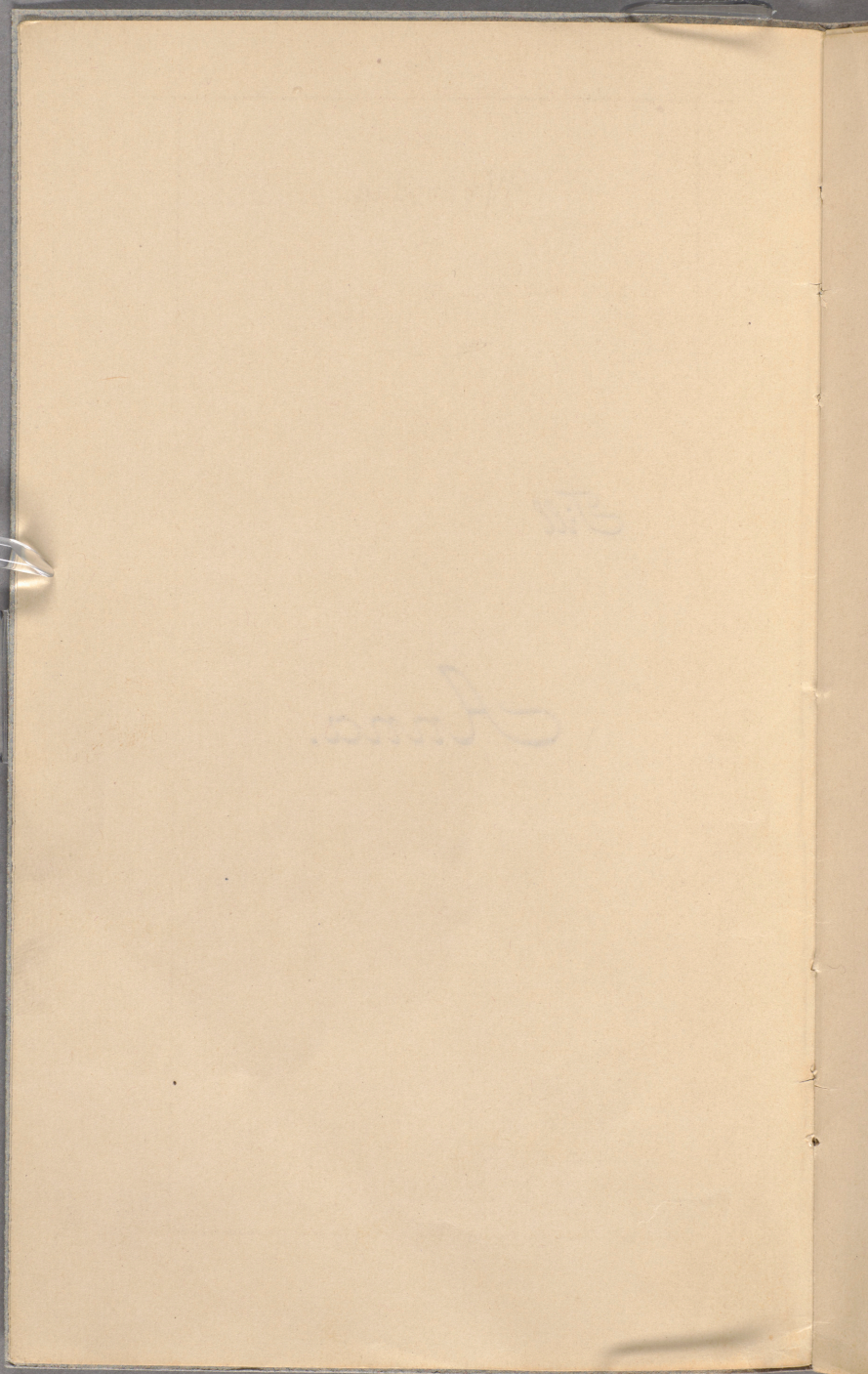

37
783

Till

Anna.

Nyårsdag.

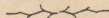
När klockorna ringa nyår in,
Gif frid och lycka i hvarje sinn,
Gif värme i hvarje hjärta,
Låt hvarje mänska känna din nåd,
Gif hvarje vilsegången ett råd
Och lindring i hvarje smärta!

När klockorna ringa — låt klingande malm
Gå upp till din himmel som bedjande psalm
Från jordens förtviflande skaror!
Och hjälp dem att kämpa kampen ut,
Och fräls dem en gång, då striden är slut
Från lögnens och mörkrets faror!

När klockorna ringa i afmätt takt,
O, kasta en blick i de djupa schakt,
Der armod och frestelse strida!
Och sprid din värme och sprid ditt ljus
I de eländigas dystra hus,
Der tallösa hopar qvida!

När klockorna ringa högtidliga slag
På ingången helig nyårsdag,
Hör dina syndfulla söner!
Gör syndarn bättre, den arme rik,
Och lyss i din boning i himmelrik
Till våra brinnande böner!

När klockorna ringa med klang så rik
Utöfver skog och frusen vik,
Gif rätt och aktning för lagen!
Håll ut öfver oss din skyddande hand,
Och signa vårt älskade, härliga land,
Vår bön är på nyårsdagen!

Jayll.

När dagens strider slutat ha
och aftonen blir mörk och skum
ack, huru ljuft att trifvas bra
uti sitt lilla trefna rum.

Och brasans varma, röda flod
utöfver mattan väller ut,
och pipan är så utmärkt god,
och då och då hörs stormens tjut.

Den stackarn far kring husets knut
och har alls ingen rast och ro —
men komma in — nej det är slut —
uti mitt lugna, varma bo!

Men komma vänner, en ell' två,
dem släpper jag så gerna in
och går och fyller genast på
med litet punsch min karafin.

Och lampans skimmer faller matt
på väggens blommiga tapet,
och vi oss upp i soffan satt
och glömma ledsnad och förtret.

Och ingen, som oss stör, vi ha —
själf — det är nog den bästa dräng —
och vi en liten vira dra
med liten anspråkslös point.

När klockan sedan tio slår,
vi göra upp — om jag får be —

värdinnan ren i dörren står:
en enkel, anspråkslös supé!

En liten smörgås blott jag har
och kräftor sen med mycket dill
och riktigt utmärkt kaviar
och fet och präktig inlagd sill.

Det är just, hvad mitt hus förmår
och möjligen en mör kotlett,
ett utmärkt öl — och, ni förstår,
så litet slisk till efterrätt.

Nog fins väl alltid mat en bit —
och jag välkomnar hvar person,
som kommer till mig med aptit
och utan krus och pretention!

Vårblommor.

Frostig och kall är marken,
Men solen skiner i dag,
Och ut i stadsträdgårdsparken
Vi vandra, min vän och jag.

Vägen är hårdfrusen skare,
Ej blommor en enda kvist,
En ensam, gulnäbbad stare
Går kring der, och har det trist.

Och gräsen, vissna och gula,
Och grått i grått öfverallt.
Under träden, nakna och fula,
Isande ruskigt och kallt.

Finnes då inte en blomma
Sista april i år?
Dina händer — äro de tomma?
Du strålande, fagra vår!

Skall för en blomma att hitta —
Då vore april sig lik —
Jag vara tvungen att titta
In i frukthandlar Nilssons butik?

Å nej, se på henne, som pratar,
Klädd i band, i bjäfs, i pynt,
Som alltid är framme och statar —
En prälig och grann hyacint!

Och pappan, som efter spatserar,
Han har pengar och hus ner i stan,
Han liknar — det inte fallerar —
En brokig och stram tulipan.

Och mamman med stickande blicken,
Med stämman så stark och gäll
Hon är då — precis på pricken —
En gammal och seg eternell.

Herrn, som är med, den mondaina —
Röd handske och rödare nos,
Grann halsduk och krokig i knäna —
En yppig och praktfull ros!

Nu ej längre jag här promenerar,
På hotellet jag får mitt mål —
På en vackrare vårväxt dinerar —
En stor tallrik nässelkål!

Nej halt — der vägen sig kröker —
Med steg, så lätta som dans,
Kommer ju den jag söker:
Den vackraste blomma som fans!

Jag ser mig nog mätt på henne,
Med kinden purprad af sol,
Och de blåaste ögon tvenne —
En tjusande, blyg viol!

Nu glänser klarare solen,
Och himlen blir blå och ren.
Vågar jag plocka violen
Och gömma vid hjertat sen?

Och funnes ej blomma på marken
Och af värme icke ett spår,
Och stod han i vinterskrud parken
Var dock i mitt hjärta det vår!

Bort från stan!

När sola bränner på gata
Å hetter hvarefli sten,
Å lessen å töst setter skata
På torkad å vessen gren,

Å bare tā bränt dä oser,
Å tongt blifver människans bryst,
Å kindornas bleknande roser
En vinnfläckting allri kysst,

Å folke griner åt sola,
Som skiner på Kallsta torg,
Å önsker sej bål ifrå jola
Mä svett å hette å sorg:

Da — hällre än stekes på halster
I kongsgatas bree allé
Vi knaller oss ut te Alster.
I trejje klassens kupé.

Där kvettrer foggler i lunden
Dän fagresta sang I ha hört,
Å där i di blåande sunden
Slå lustigt gädde å mört.

På böljornas glittrande kammer
Där svemmer den falsklige Ran.
Här ryker de inne å dammer
Å oser, som inne i stan.

Å villornas klarögda fönster
Di glänsa i solones sken .
Å ängeras gyllande mönster
Får skuggning tå löfvande gren.

Där velle ja ligge på ryggen
Mä mun kring en storstark cigar
Å ligge å tittle på myggen
Å drömme om valles en har.

Å önske ja hadde e hydde
Allt inve den somnande sjö
Mä rundler tå löfkojer prydde
Å ängen brevé full mä hö.

Å källern min full tå potäter,
Å björker kring förstugubron,
Å langt oppå berge en säter
Dit en gångade sej på motion.

Om aftan då lossa en båten
Å hvicksla en ljuf melodi
Så ljuflig satt ljufliga låten
I berga langt sänna satt i

Senn tog en te refva å spöe,
Drog aberr på ab.rre opp,
Te däss en ha feska så möe
Att römme i båten sa stopp.

Vest tusingen vore dä malle
Te bo där ve Vänerns strand
Å gå der så smått å knalle,
Å få sej en toddig ibland.

Håhåja — nu drömmen viker
Frå gös, frå ranunkel och gran!
Dä ä felle tåge, som skriker,
Å ja ska föll hem te stan.

Te Kallsta, där sola steker,
Som hele stan stog i brann —
Där tanken dock nån gång leker
Dä en tänker på Alster iblann.

Venus Victrix.

Ett lägerstycke.

Här ser ni den kungliga, svenska armeen
Så fager och stolt att beskåda,
Här stampas med klackar, och spännes i ben
Och högt vajar fanan, den blåda!

Här vimlar af hjältar hvareviga teg
Och marken den bågna af steg.

Kaptenen han morrar mot sin subaltern,
Som skyldrar med hvassaste klingan.
Majoren har fått på sitt rockbröst en stjärn,
Som lyser och blänker i bringan.
Och allt, vill jag lofva, är tappert med makt,
Och rundtom gå knektar på vakt.

Och här kommenderas — jo, det är en låt,
Så darra månd' stam och beväring.
Men grannlåt af bössor och sablar och ståt
Och grufvelig krigsmannagärning,
Om fienden komme, som gräshoppor tätt,
Han motas med fäld bajonett.

Och likväl kom fienden segrande nyss
Med höga och kungliga later.
Det var ingen fruktansvärd, storskäggig ryss
Som slog våra tappra soldater.
Nej bara en flicka, så svajig och nått
Med ett inställsamt, jäntaktigt sätt.

Då föllo till fota major och kaptan,
Korpral och soldat och beväring,
Och till och med pastorn i ansiktet sken
Vid synen af flickaktig fägring.
Vid blixtar ur ögon, så underbart blå
Han föll, ja han föll väl ändå.

Majoren han gjorde sig fin i hvar gest,
Subalternerna kråma' och svansa',
Adjutanten drog tyglarna stramt på sin häst
Ty för fröken Zuleika skall dansa.
Som solen i glans på Zuleika han sken
Med blankskinnsplerade ben.

Och löjtnanten skramlar med sabeln blank
Och bröstas och sträcker på nacken,

Och småler och spänner sin svarfvade skank
Så det dånar och sjunger i backen.
Och öron han har ej för annan låt
Än frökens kommando: Midtåt!

Beväringen Jonsson och flygelkarln Hast
De bliga och blänga på fröken.
Och Pil, som ur ögonen fått sig ett kast,
Han känner sig liksom på röken.
Och Krut, korpralen han grinar och svär:
Den där skall ha skyldradt gevär!

Och allt detta här för att ögon är blå,
Och flickan är täcklig att skåda,
Och midjan är rundad och händerna små
Och fötterna gjorda att tråda
En dans uppå rosor, och munnen är röd
Och kinden är purprad af sjutton års glöd.

Arresteras hon skulle, tocken en tös,
Som förstör med all makt disciplinen,
Det är ju precis, som hin onde var lös,
Då hon vredgas, och mulnar i minen.
Men när hon är glammig och lustig och
len,
Då är det som solen fördubblat sken.

Bajonett på gevär och rikta attack!
Och gör henne värnlös och fången.
Men fröken hon vände sig om på sin
klack —

Det lyckades inte den gången.
Nå — så ge dig då sjelf och af henne
begär
Förskoning och nåd — sträck gevär.

Två Sommarvisor.

I.

Trädgårdssommar.

En högbramad, smärt matrona
med ädelt och sirligt skick,
med tusenskönor till krona
och blåa syrener till blick.

Af rödaste rosor är kinden
och kjoln af narcissens hvitt —
till slott har hon gungande linden,
hvars lås af penséer är smidt.

Kring midjan hon virat en slinga,
af guldgula rosors blad —
för henne klockorna ringa
i liljornas hvita stad.

Hon höjer sin mäktiga spira —
det tindrar af färger och ljus,
och gnistrande solstrålar vira
in guldglans i lönnarnes sus.

Och böljande almar bocka
och niga i hennes spår,
och siskorna locka och locka
i guldregnets trassliga snår.

Med foglar i klippta vingar
och träd i tuktan och ans
i solklara dagar hon svingar
i ärbar och sirlig dans.

II.

Skogssommar.

Men kom, kom med ut i skogen,
där sommarn går vild och käck —
hör stampet af klackar från logen,
se morkullans mjuka sträck.

Där hoppar en barbent unge
så lustigt från sten till sten
och spiller guld i hvar dunge
och glitter på hvarje gren.

Linneans härfvor är linnet,
och håret är skimrande luft,
och det unga och lätta sinnet
är kärlek och oförnuft.

Veronikans blå är ögat,
och läppen är smultronbär,
på kindernas rödt det snögat
från vildapelns hvita här.

Det är skogens sommar, som trallar
och knäpper sin glada fiol
vid ekot från kådiga tallar,
vid doften från nattviol.

Och sjunger sin tokiga visa
om kärlek och skratt och dans
om skogvaktarns mörkögda Lisa
och torparens ställiga Hans.

Om vilda törnen, som stinga
i skogens moar och hag,
om lustiga låtar, som klinga
i sommarens strålande dag.

Och asparnes skälvande kransar
och enens stingande lans
stå vakt medan skogssommarn dansar
sin trånande kärleksdans.

Höstmorgon på Trossnäs.

Nu tassar dimman med mjuka fjät
ur älfvens mörkblåa vågor,
och fäller sitt fuktiga, isgråa nät
för höstsolens gyllene lågor.

Röda kaserner här och där
skymta bland höstgröna dungar,
postens skallande "i gevär"!
fram öfver fältet ljungar.

I snåret, där almarne blandas med sälj
hämplingen sjunger sin visa.
Utifrån fältet arméns revelj
stäms upp att morgonen prisa.

Dimmans kalla, fuktiga hand
hvilas så tungt på heden,
snärjer i mjuka och däfna band
de dystra och mulna leden.

Plötsligt, som förda af mäktig arm,
dimmorna vika från fälten,
solen strålar, guldgul och varm,
skimrar på hvita tälten.

Höglunda slott med förnäm façad
skymtar bland vikande dimma,
lustigt bland björkarnes mattgula blad
finkarne pladdra och stimma.

Trossnäs herrgård, pyntad och fin,
glittrar med rader af fönster,
frossande flyga svärmar af bin
bland astrarnes brokiga mönster.

Borta i söder vid skogens bryn
Warpnäs, det hvita briljerar.
Bland skålar och mjöl och potatis och gryn
kockorpralen komderar.

Af röda rönnbär och gula blad
lyser gröna dungen,
och i daggens pärlande blad
nickar bland tältkullar ljungen.

Fältet ljuder af muntert glam,
solen skiner däröfver,
skiner varmt på beväring och stam
skiner på marsch och manöver.

Flaggorna blåsa lustigt i topp,
vinden rasslar med bladen,
pulsarne jaga framåt i galopp,
stätligt lyser paraden:

Höstens parad med rödt och med gult
stänkt på det glänsande gröna.
Bort med allt grått och mörkt och fult,
lefve det färgrika sköna!

Kvinnodrömmar.

Februarinatten söfver
all natur i dvala kall.
Vintern slagit bryggor öfver
sjelfva herrgårdsforsens fall.

Hur han fattigdomens nackar
böjer med sin skarpa klo,

står han likväl utstängd, stackar,
framför frökens varma bo.

Tunga draperier knyta
framför dörrens drag sig tätt.
Veka väl luktsvågor flyta
från en vissnande bukett.

Åt sin moitié i dansen
marmor-Psyke trånfullt ler.
Och på blanka spiselkransen
står en bildstod af Tegnér.

Lustigt brasans skimmer faller
genom aftonskymnings flor
på ett siradt messingsgaller
och ett par små gullskinnsskor.

Doft, som rörd af vinterns spöken,
slår mot rutans glas en gren;
lutad i kåsösen fröken
stirrar in i brasans sken.

Hennes blick i brasan stirrat
utan att dess eldsken se.
Ned på mattan sig förirrat
sista boken af Bourget.

Det en lifssak säkert gäller —
frökens tanke vida far,
då hon af Bourgets noveller
lämnat hälften oläst kvar — —

Männe hennes tankar ila
framåt mot en bättre tid,
då de trötte få sin hvila
långt från bitter kamp och strid?

Eller pinar hjärnans vindlar
matematiskt teorem?

Kanske frökens hufvud svindlar
framför olöst lifsproblem?

Bah — den sköna i chaislongen,
tänker visst på sådant alls! —
Nej — på gårdagskottiljongen
och på balens sista vals.

Marken i Kallsta.

Hej — marken ä kommen, å bönnerna drar
sett lidande tåg mellan bötter och kar
å tar sej en dram bål i kröken.
Å bjellrera pingler sett pingeliplang —
på krogera ä dä ett surr å en sang:
“Hör hit, å hör hit, lelle fröken!”

Å Agust bjur fästmöa si på en kopp
tå goerste kaffi å möe me dopp
å får sej en smällköss tebaka.
Mor Hanna i Stone å hennasses khär
di setter på järnboas trappe mä Pär,
å tommen brer smöre på kaka.

Blann laggekärl å burer å såer å bord
står nämman i Valla, som ä litte smord,
å hecker å pruter på svina,
mens son hans, som också ha fått sej en
skvätt,
på skjutbana vunne en rosi schalett
te markenspriset åt si Lina.

Å en profver stöfler i sönnre allén,
å en står der brebent å pruter på ven —

en gösse di tar bål i vakta,
som gal som en töppe, ä lifvad å gla
å sparker å kytter å skriker hurrah
å stamper mä stöflena takta.

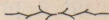
I rundtikringsvingande hästkarusell
där setter Sven Jonssa å hanses mamsell,
som ä böen te åke e vänne.
Men neraför dom står å bliger å glor
Kal Axel, som va hennes fästman i fjor,
som en tjur på båd hommen å henne.

I ståna, som sträcker sin gråande ra,
där finns dä all grannlåt ett hjärte vill ha
tå jordsens å himmalens varer.
Å gammel å kutryggi skogvakter Spjut
kring kantera stryker å fräckt bjuder ut
sin tjyllandstå oorer å harer.

På skifvera brer sej all världsenes glans
tå muffer å duker å förklänn mä frans
å hatter mä roser i kanten.
Å herrn bakom skifva, han ä så chinös
gir største rabatten te vänaste tös
å nypr'a i käken mä vanten.

På brona, där ä foll ett underligt tramp
mä herrskapskaloscher å kamp breve kamp
å nersmorde stöfler mä klackjärn.
Där tramper patron som i förrårs va pank,
nu kommer han illgla från Värmelands bank
mä sedler i mängd för sett tackjärn.

Å brukspatronnacken ha stifnat ett färn,
sen prise ha stege på massa å järn —
hans gånganne sjonger i marken —
han tramper i brukspatronsstöfler så tong;
"nu ä dä foll ja ända som ä kong
för Värmland å Kallsta marken!"

Tanter.

Ett lustigt vimmel af skära kjolar,
af skratt en klingande glad kaskad —
det lyser rundt, som af tusen solar
från flickors tindrande vackra rad.
Och svarta frackarne smyga skamsna
omkring på maskernas karneval,
och gamla flickor ä väldigt harmsna
för sådant vådligt och hädiskt tal,
som surrar rundt ifrån alla kanter
och lekar, löjen, kurtis och skratt, —
det skär i öron på gamta tanter,
som hålla långväggen tätt besatt.

Om brandsoldaten i tältets skugga
sin arm om fjärlens midja lagt --
strax näbben de i hans rykte hugga
och skänka henne sitt tantförakt.
Och ögon flamma och munnar hväsa,
och öron spända stå stint på lur,
och hesa gumstämmor ilsket fräsa:
"Ser ni, så öppet han gör sin kur!
Det skulle skett uti våra dagar!
Gud vare lof för det vett man fått.
Så går, när inte man barnen agar —
det skulle göra den ungen godt."

Men lille fjärlin i rosenvingar
har ingen aning om deras hat.
I pas de quatre hon gladt sig svingar,
med sin bedårande brandsoldat,
och drömmer flickaktigt glada drömmar
om vår och kärlek och sol och sång,
då sommarn brokigt och färgrikt sömmar
en blomstermatta i hvarje prång,

om brandsoldater med blanka hjälmar,
och muntra ögon med kärlekssmil
om amoriner, små nakna skälmar,,
med håge, koger oeh vingad pil.

Men, tösen min, du är redan biten
af gamla munnars bakdanteri
ditt rykte klöses af tant-eliten,
som aldrig skrämts af ett frieri.
I morgon tanterna hela raden,
i slutna trupp ut på plundring går,
och innan kvällen vet hela staden
att fjärlns rykte är lagdt på bår.

Vinternatt.

Från fönstren gasen flammar
i mörk och vintrig natt,
det är ju hal derinne
musik och glada skratt.

Och bruna ögon stråla,
och röda läppar le,
och lätta fötter sväfva
i valsen ur Lakmé.

Ur spetstyngdt siden stiger
de hvita skuldrors mjäll,
åh — hvad det dock är härligt,
förtjusande i qväll!

Och gyllne uniformer,
hvarthän man än vill se,

och glada ord och miner
i smidig figuré.

Blott balens drottning tiger
i festens glada ras —
har intet svar att gifva
på sirligt svarfvad fras —

Hvar afton är ju lika —
hon känner sig så trött —
hon finner balen tråkig —
konversationen nött.

Solfjädern fläktar hastigt —
han ingen svalka ger —
hon öppnar häftigt fönstret
och stirrar så dit ner —

Der nere står en unge,
en trasig liten en,
som stampar med små fötter
mot gatans hårda sten.

Två barnaögon stirra
dit upp i festens ljus,
och öron girigt fånga
musikens svaga brus.

Han fryser, hu, han fryser,
men än han vill ej gå,
nu har han stått här, tror jag,
en timme eller två —

Och kölden genomtränger
hvar späd och frusen lem —
du lilla tiggarunge,
hvarför går du ej hem?

Der hemma elden slocknat
och armod öfver allt —

han står så bra på gatan,
det är ej mera kallt.

Och gistna fönsterrutor,
der nordanvinden snor,
och isar kindens tårar
på arm och frusen mor.

Du unga, sköna tärna,
som ej vet någon nöd,
en pärla från ditt armband —
det är en veckas bröd.

Och sidenet, som höljer
din härliga gestalt,
det räckte mången månad
för den, som frös och svalt!

Musiken intonerar
en munter melodi —
hon stänger fönstret sakta —
en egen parodi — —

Hvarför den ene rikdom,
den andre armod fått?
den ene född i koja,
den andre i ett slott?

Hvanför så många arma?
Och nöjda — ack så få?
Ja — det är ännu gåtor,
dem verlden stafvar på.

Köld.

Det hvisslar och skriker under fötterna och andedräkten står rätt ut som en ullig rökpelare från pelskragarnes innandömen. Från skorstenarne slingrar sig den hvitgråa elastiska rökens mjuka konturer uppåt den kylande blå himlen med ett band af glänsande grått i norr.

Inom fyra väggar föres ett lustigt lif. Ljusen glimra i kronorna, och på golfven rör sig dansen i mjuka våglinier. Det hvi-skas och flirtas, det glammas och skrattas i vinklar och vrår, och kindernas färg blir djupare och ögonens glans ömmare, allt medan den kalla vintern håller vakt kring glädjen och löjet, och genom sin bistra upp-syn vid porten gör gemaken varmare, dan-sen gladare, hviskningarna mera dämpade, musikens toner allt mera hänförande. Och hvilken färd är det ej hem, då den friska, kalla luften slår emot, så att man en stund har svårt att andas — huru uppfriskande, hur behagligt och huru härligt är det ej att från balens varma ljus komma direkt ut i det oändliga mörkret, tjockt som en mur åt alla håll, medan millioner stjärnor kasta ett darrande, osäkert sken ned på den bleka snön, hvit som en svepningsduk. Och hur stryker inte den mörka natten under alla balens härliga minnen, hur spetsar han ej liksom till alla muntra upptåg derinne, hur ristar han ej, genom sin stora motsats, ba-lens konturer skarpa och klara! Det är först under hemfärden i mörker och köld,

som man intensivast känner, huru stort nöje det är att vara ung, vara frisk, vara glad, med ett ord att lefva, lefva ett pulserande if, lefva fullt och känna lifvet spritta i hvarje åder.

Men ej alla känna till kölden så der apropos en visit, ett besök eller en hemfärd från bal, glittrande af ungdomens tusende förtjusande dårskaper. Rätt inpå all denna lustiga, färgrika värme fins den bleka, kalla kölden — ej såsom en härlig frisk kontrast till nöje och glam, utan som en tålig, bitter fiende, som öfverallt och alltid lurar på det offer, som han redan besegrat. I hyddorna, der man först måste tänka på förmågan, innan man beställer sitt mått ved, i hyddorna, der, trots den pinande röken från färska grenar, den obarmhertiga kölden tränger sig som en snyltgäst in till fattigmans bord genom väggarnes tusende springor, der är ej vintern en reslig, angenäm gainmal onkel, som ur sin zobelpels ler ett hjertligt löje åt sina älsklings ras och flärd, ett löje, hvars lilla drag af stränghet reliefiferar dansen och kurtisen så mycket kraftigare. Nej, der är han en oförskämd, påflugan tiggare, hvars efterhängsenhet man ej undslipper med mindre än man stämmer hans elaka grin till mildhet genom en fylld plånbok och en varm rock. Kopparslantarnes tarfliga fattigdom och den trådslitna kappans fula armod ha i honom en sträng domare — pelsen och det halft välvilliga, halft bistra leendet lägger han kvar i de rikes tamburer — till hyddorna kommer han som en af dess invånare, tar objuden bästa platsen i rummet, kryper upp i sängen, ler sitt ondskefulla leende öfver hålögd nöd och stela lemmar, öser kyla öfver den tunna brasan och brister så i ett isande hånskratt,

då han gjort hvad han är kommen att göra: lägga sten på börda, under hvilken fattigman dignar.

Och då hans misslon är utträttad i de fattiges stadsdel, axlar han åter sin varma pels och drager på ansigtet det farbroderliga leendet. Då leker han med muff och boa, nyper varsamt i röda kinder bakom bjellrors gyllne klang och kläder björkarnes fina grenar i matthvit snödrägt, för att riktigt visa sitt goda hjerta. Han är en fin gammal herre, som aldrig glömmet af sina hofmannalater, när han är i deras krets, som kunna förstå och sätta värde på dem.

Men der den usla fattigdomen ej har annat att bjuda än paltor och trasor — der är han den obarmhertige ockraren, som tar vaggan under barnet och maten från bordet för att tillfredsställa sin glupska girighet. Och hans tid är ännu lång. Men en gång tar hans välde slut, då han mätt af att visa sitt Janusansigte går till hvila, under det lärkan sjunger hans drapa öfver svarta, jäsandande fält, och guldviivan väfver hans härta öfver af gyllene gult. Dansande glada flyga brokiga fjärilar kring griften, dit sunnavinden bär varma fläktar, af hvilka det doftar vår — vår i natur och i sinne.

Julafton.

Herr John Axell satt uppflugen på sin höga kontorstol och skref fakturor, så att det eldade om pennan. Julaftons förmid-

dag skred framåt, och det ville till att få allt arbete klart och klappadt innan middagen. Man är väl ingen hedning heller, fastän man råkar vara kontorist.

Emellertid skulle det hafva varit orätt att säga, att han hängaf sig åt sitt arbete med all den energi, som hans merkantila snille hade lämnat honom. Tvärtom. Midt emellan raderna i en inkrånglad kontokurant tittade två violblå ögon med ett skrattlystet och på samma gång trohjärtadt uttryck på honom och midt i debiteringen på en tunna sill (S. S. S.) kunde en rund midja och en hvit panna skymta förbi. Men sådant fick ej hindra de rent mekaniska göromålen, och unge herr Axell hade god tid till att fundera på världen och dess gång i allmänhet medan han införde en mängd saldon och balancer och hvad allt de heta, dessa konstiga ord, som köpmansskræet hittat på för att lättare kunna pungslå en naiv och godtrogen allmänhet.

A — hvad han föraktade sina kamrater på samma gång som han i sin öfversvalande hjärtlighet skulle velat taga dem i famn hvar enda en!

Men att tänka sig, att dessa vilseförda män bara tänkte på sina egna små angelägenheter, på bästa sättet att få julhelgen att gå, på lutfisk och varma smörbakelser. Ack, hvad det ändå kändes skönt, att veta sig hafva en uppgift här i lifvet, att veta sig ej längre stå ensam i en kärlekslös värld, endast uppfylld af sjelfviska ungarlsfröjder, tunna och bräckliga som barnets såpbubblor. Att veta sig vara älskad af den enda flicka, som var värd att tala om på denna usla jord, och att hafva börjat trampa kungsvägen framåt till det mål som heter legitim etisk monogami — skulle herr Axell hafva sagt,

om han läst Boström och hans filosofi, men som han inte hade gjort det, så nöjde han sig att kalla målet för äktenskapets fasta band och heliga fröjder. Och det kan vara lika bra namn, det. Han kunde inte låta bli, att draga fram sista brevet, hennes bref, under läskpapperet, der det hade sin plats, då det ej hvilade vid hans hjärta, och taga sig en styrkedryck derur, allt medan han skref och kopierade och gjorde allt för att trassla till firmans affärer.

Då stack chefen, grosshandlar Manling, ut hufvudet från sitt privata kontor — "kulan" som det kort och godt kallades af bokhållarne — och ropade med sin sträfva röst:

"Herr Axell! Var god och kom hit in ett ögonblick"

Det är nog med en förälskad kontorist ungefär som med en odygdig skolpojke: alltid är det något, som inte är fullt klart, och därför stinger det också till i samvetet hvar gång man hör rektors- eller grosshandlarrösten. Herr Axell gjorde också i sitt innersta ett öfverslag på en sekund öfver sina bedrifter ute och inne, men som han ej för tillfället kunde uppleta något slarf i böckerna eller något sentima spelparti, som kunnat komma till grosshandlaröröronen, så kände han sig litet lugnad, och begaf sig modigt in i lejonets håla. Och dock var grosshandlaren Manling för honom ej blott den allsmäktige chefen, som med sin vigge när som hälst kunde drabba honom, utan han var vida mer, ty vi skola ej längre för den otålige läsaren dölja det faktum, att han äfven var herr Axells tilltänkta svärfar eller med andra ord, att han var upphofsman till den varelse, hvars bref den unge kontoristen nyss slukat och därefter skjutit in

under gamla connoissement, qvitton och fraktsedlar.

Nu stod han därinne, bugande för sin herre och mästare.

“Nå“, sade gubben, “hur tänker ni tillbringa er julhelg?“

“Jag — hm — grosshandlarn är alldeles för god, som frågar. Jag äter väl på mitt vanliga mathål, kan jag tro“, svarade han, alldeles perplex.

“I så fall kan ni ju äta julaftonsmiddag hos oss“, fortsatte chefen och såg bort öfver honom.

“Tackar *allra* mjukast, *allra* mjukast“,

“Ja, skynda på med arbetet då, vi äter kl. fyra“.

Hvad tunnor tusan kom åt gubben? Kunde han ha en aning. Omöjligt Det var ju i morgse han fått hennes svar, och i det bad hon honom ändå låta hälgen gå, innan han nämde någonting för föräldrarne. Slutligen kom han till den lugnande slutsatsen, att det ej kunde vara något annat än hans goda sätt och hm, hm, han drog i kragen och tittade sig förnöjdt i kontorsspegeln.

Och när kontoret stängdes, fanns det åtminstone en lycklig människa i denna snöda värld och det var den, som trängde sig framåt genom myllrande, glädtiga människohoppar för att hinna hem och göra toalet, inklusive en titt in till frukthandlaren. för att lasta den vackraste korg, som fanns därinne med franska päron, och doftande rorer, gyllene ananas och svällande drufvor från Alençon. Och sen stack han in sitt blygsamma kort med en vördsam julhälsning och skickade ett stadsbud med alltihop till principalens fru och kände sig fri och glad

och stolt och höjd öfver jordens grus i allmänhet.

Sedan han adoniserat sig i högsta möjliga grad så knallade han sig af mot paradiset's portar och utdelade så många "god jul" och "trefflig hälg" och andra välvilliga talesätt med hundradetals bekanta, att han rakt utaf höll på att försinka sig och komma för sent.

Och han mottogs af principalen med ett kärvänligt slag i ryggen och af värdinnan med ett huldt småleende och många artiga och öfverdrifna ord om hans uppmärksamhet vis-à-vis den där korgen, samt af dottern i huset, hans egen flicka, som han brukade kalla henne när ingen fanns i rummet mer än han, med ett förvånadt men så mycket gladare och kärare ögonkast.

Middagen anmäldes och grosshandlaren tog sin fru under armen och bad i en humoristisk men underlig ton "sin käre Axell ursäkta, att han finge nöja sig med Hilma", och så satte de sig till bords och läto sig den stadiga, gammaldags julkosten väl smaka. Och sen detta var undangjordt, drucko herrarne sin likör på tu man hand, därvid herr Axell blef utsatt för — enligt hans åsigt — tämligen närgångna och snärjande frågor om familjeförhållanden och framtidsplaner o. s. v., och när man sedan varit i kyrkan, så vinkade den tända julgranen sitt varma välkommen, och klädkorgarne med julklapparne buros in och herr Axell började känna sig, som om alla de förflutna julaftnarne med det punschande kottieriet i det enskilda rummet på restauranten med sina varietévisor och upptåg, som han nu fann så ytterligt tarfliga, befunno sig långt, långt borta i ett aflägsset fjärran.

Så kom den gamla silfverkannen in med

skummande champagne och grosshandlaren började ägna julen skålen. Men så småningom bytte han om mål, och till sin stora förvåning fann sig bokhållaren Axell ett tu tre vara talets medelpunkt. Grosshandlaren tyckte inte om slarfviga bokhållare, sade han, men ibland — fast ytterst sällan — kan också det vara bra. Och kan det någonsin förlåtas, så skall det vara, om föremålet är insnärjdt i kärlekens garn — och han gaf Axell en vänskaplig puff i sidan. En enda julklapp, skulle emellertid Axell få för sin trogna tjänst, och vore han inte nöjd med den, så finge han vara utan. Och innan herr John Axell hunnit sansa sig sköt grosshandlaren fröken Hilma till honom, och harsklande sig mellan tårarne, lade han hennes hand i hans och drack så djupt han kunde och tordes för de nyförlofvades välgång.

Lefde herr Axell i verklighetens värld? Han började själf tvifla därpå, till dess ett par varma, mjuka läppar sträckte sig upp mot hans och han tog den första kyssen, hvilken lär vara något särdeles delikat i sin genre.

Och julgranen strålade ut helsning i tusen små lågor, och det var jul — ej blott ute med gnistrande snö och glädtiga människoskaror, utan jul i tvänne hjärtan och för en gångs skull fans det en fullkomlig ällhet här på jorden.

Men ett enda spörsmål tryckte herr Axell, hos hvilken köpmannen ej kunde söfvas mera än en enda sekund åt gången, och det spörsmålet var: huru hade de blifvande svärföräldrarne fått reda på hans ömma låga?

Och det anförtrorde honom hans blif-

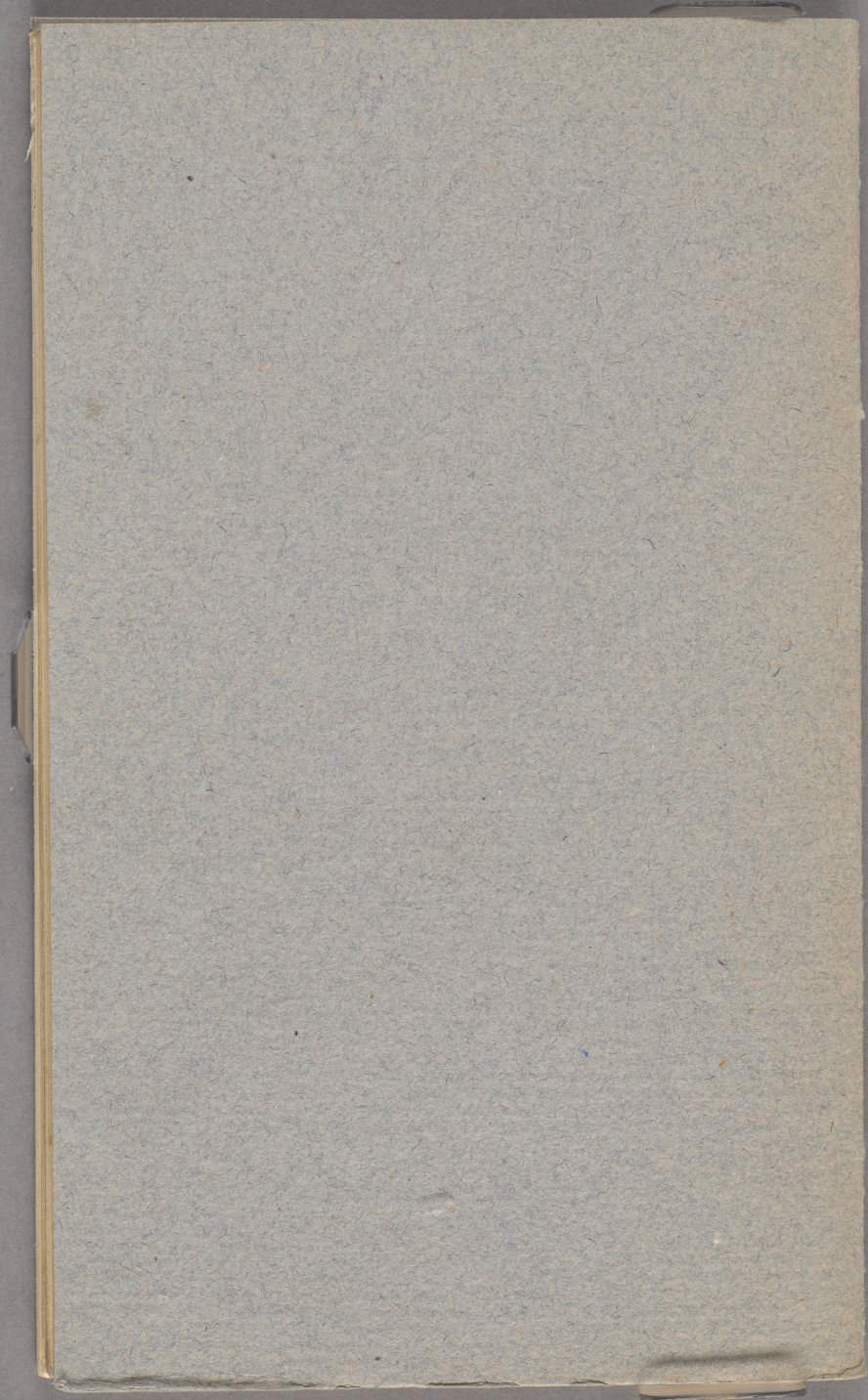
vande svärfar vid ett glas punsch och en cigarr:

“Hur jag fått reda på historien? Se efter själf i kopieboken. Du kan tro, att jag själf blef något förvånad, när jag fick se min egen dotters kärleksbref till en viss herr John Axell, kopieradt emellan en påstötning om likvid till Lindquist & Comp., och fakturan för hafren från Jonssons sterbhus. Du kan tacka din lyckliga stjärna, att jag visste hvem du var och hur du var. För jag är fasligt noga med kopieboken. Nä, man ser, att det äfven kan ha sina sidor att vara slarfvig. Men mycket sällan för det välsignelse med sig. Skål bror, och gå sen till Hilma, hon kommer aldrig att förlåta gamla pappa om han uppehåller dig längre“.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines within a rectangular border.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8
Centimetres

TIFFEN Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

